

Nr 121.

Ankom till riksdagens kansli den 5 juni 1917 kl. 5 e. m.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av förlikningsvis bestämd skatteköpeskillning för kronan å Tuna bergslags allmanning m. m. ävensom två i ämnet väckta motioner.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 95.)

I en till riksdagen den 4 maj 1917 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 356, hade Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet för finansärenden för samma dag föreslagit riksdagen att, under förutsättning att den av Nävekvarns bruks aktiebolag mot Kungl. Maj:t och kronan anhängiggjorda, på Kungl. Maj:ts prövning för närvarande beroende rättegången om utfående av skattebrev från bolagets sida nedlägges, medgiva:

ej mindre att de å Tuna bergslags allmanning i Södermanlands län genom skattnödgöring enligt nådiga kungörelsen angående användande av de till bergverken och bruken upplåtna rekognitionsskogar den 4 februari 1811 uppkomna hemmanen $\frac{7}{16}$ mtl Hjälkhyttan nr 2, $\frac{27}{64}$ mtl Långbro nr 1, $1\frac{1}{32}$ mtl Kungstorp nr 1 och $\frac{15}{16}$ mtl Kungshamn nr 1 må till nämnda bolag under skattemannarätt försäljas mot en köpeskillning av 584,891 kronor 18 öre att av bolaget kontant gäldas den 2 januari 1918, då ifrågavarande fastigheter må av bolaget tillträdas, samt i övrigt på de av föredragande departementschefen tillstyrkta villkor,

än även att den inflytande köpeskillningen må användas till inköp för kronans räkning av skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

I detta sammanhang hade utskottet till behandling förehaft tre i anledning av ifrågavarande proposition uti andra kammaren väckta motioner, nämligen

dels nr 485 av herr *Hage*, i vilken motion hemställes, att riksdagen måtte besluta att avslå den kungl. propositionen under uttalande, att den må undergå omarbetning i den riktning, att lägenheterna må, vid försäljning till bolaget av egendomen i övrigt, fränskiljas och antingen försäljas till innehavarna eller under ständig besittning för dem och deras arvingar upplåtas, men under bägge alternativen på sådant sätt, att tillgång till nödig hushållsskog tillförsäkras lägenhetshavarna;

dels nr 486 av herr *Karlsson* i Fjäl, varuti yrkas

1) att vid försäljningen av ifrågavarande hemman måtte för kronans räkning undantagas de i desamma ingående 34 torplägenheterna för att, antingen med äganderätt eller med stadgad åborätt, upplåtas till sina brukare,

2) att för den händelse det i alternativ 1 gjorda yrkandet ej skulle av riksdagen bifallas, riksdagen måtte besluta, att torpen Långbro, Nystugan och Lilla Torskhult måtte undantagas från försäljningen för att med äganderätt eller stadgad åborätt upplåtas till nuvarande torpinnehavare;

dels ock nr 491 av herr *Lindhagen*, vari hemställts,

1) att riksdagen ville avslå propositionen nr 356 om Tuna bergslags allmänningsskatteförsäljning och i samband därmed förklara, att 1879 års olaga administrativa förläning av skatteköpsrätt till densamma icke kan av riksdagen godkännas;

2) i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att allmänningen måtte av statsverket omedelbart övertagas till förvaltning i överensstämmelse med bestämmelserna i 1898 års förordning om de till bergshanteringens understöd anslagna skogar, ävensom tillse, att de å allmänningen befintliga torp och jordbrukslägenheter varda upplåtna under arrende på ett för vederbörande brukare rättvist och betryggande sätt.

Uti sitt häröver avgivna utlåtande, nr 95, hade utskottet hemställt 1) att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt herr *Hages* ävensom herr *Karlssons* i Fjäl och herr *Lindhagens* ifrågavarande motioner må, under förutsättning att den av Nävekarvns bruks aktiebolag mot Kungl. Maj:t och kronan anhängiggjorda, på Kungl. Maj:ts prövning för närvarande beroende rättegången om utfående av skattebrev från bolagets sida nedlägges, medgiva *dels* att de å Tuna bergslags allmänning i Södermanlands län genom skattläggning enligt

nådiga kungörelsen angående användande av de till bergverken och bruken upplåtna rekognitionsskogar den 4 februari 1811 uppkomna hemmanen $\frac{7}{16}$ mantal Hjälkhyttan nr 2, $2\frac{7}{64}$ mantal Långbro nr 1, $1\frac{1}{32}$ mantal Kungstorp nr 1 och $\frac{15}{16}$ mantal Kungshamn nr 1 med undantag av de till hemmanet Långbro nr 1 hörande torpen Långbro och Nystugan samt det till hemmanet Kungshamn nr 1 hörande torpet lilla Torskhult med deras i skattelängden angivna områden må till nämnda bolag under skattemannarätt försäljas mot en köpeskillning av 584,891 kronor 18 öre att av bolaget kontant gäldas den 2 januari 1918, då ifrågavarande fastigheter må av bolaget tillträdas samt i övrigt på de av föredragande departementschefen tillstyrkta villkor:

dels att den inflytande köpeskillningen må användas till inköp för kronans räkning av skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark,

dels ock att förenämnda tre torp må till de nuvarande innehavarna föryttras enligt de grunder, som gälla om egnehemsupplåtelse å kronodomäner;

2) att förevarande motioner, i vad de icke blivit besvarade genom utskottets under punkt 1 gjorda hemställan, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Ut i en vid berörda utlåtande fogad reservation hade herrar Hamilton m. fl. hemställt,

1) att Kungl. Maj:ts förevarande proposition ej må av riksdagen bifallas;

2) att herr Hages ävensom herr Karlssons i Fjäl ifrågavarande motioner må anses besvarade genom utskottets under punkt 1 gjorda hemställan;

3) att herr Lindhagens motion, i vad den icke blivit besvarad genom vad utskottet i punkt 1 här ovan hemställt, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit utskottets hemställan, varemot andra kammaren bifallit ovan omförmälda reservation med den ändring att i mom. 3) av reservanternas hemställan närmast efter orden »hemställt, icke» inskötos orden »för närvarande», varjämte i fråga om motiveringen beslöts, att till sista stycket å sidan 25 skulle fogas följande: »och bör därför även dessa spörsmål göras till föremål för allvarligt övervägande vid ärendets eventuella förnyade omprövning».

Då kamrarna sålunda beträffande förevarande fråga fattat stridiga beslut, vilka icke synas kunna sammanjämkas, samt desamma icke äro

av beskaffenhet att kunna avgöras genom gemensam omröstning, har frågan för denna riksdag förfallit; vilket utskottet härmed skolat för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 5 juni 1917.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: se utlåtande nr 120.
